

Закупівлі за міжнародними угодами й правилами міжнародних організацій

Проведення закупівель, які фінансуються за умовами міжнародних угод, — наразі дуже актуальне питання для закупівельника. Найчастіше виникають запитання щодо закупівель за кошти Європейського Союзу за програмою Ukraine Facility, але є низка інших міжнародних угод, правила яких варто враховувати.

У період воєнного стану уповноважені особи здійснюють закупівлі відповідно до **Закону України «Про публічні закупівлі»** (далі — Закон) з урахуванням Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою **від 12.10.2022 № 1178** (далі — Особливості).

Однак законодавство України — це взаємопов'язана й упорядкована система нормативно-правових актів України й чинних міжнародних договорів. Законодавство України структурується від актів вищої юридичної сили до актів нижчої юридичної сили (див. витяг нижче).

Витяг зі статті 19 Закону України «Про правотворчу діяльність»

В Україні встановлюється така ієрархія нормативно-правових актів:

- 1) Конституція України** в системі нормативно-правових актів України має найвищу юридичну силу і є обов'язковою до виконання на території України;
- 2) чинні міжнародні договори** України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, укладаються відповідно до Конституції України та **мають на території України вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти**, зазначені у пунктах 3-13 цієї частини, і є обов'язковими до виконання на території України;
- 3) закони приймаються на основі Конституції України, чинних міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, мають на території України вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 4-13 цієї частини, і є обов'язковими до виконання на території України;
- 4) постанови Верховної Ради України, укази Президента України приймаються на основі та на виконання Конституції України та (або) законів, чинних міжнародних договорів України, мають на території України вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, передбачені пунктами 5-13 цієї частини, і є обов'язковими до виконання на території України;

5) постанови Кабінету Міністрів України, нормативно-правові акти Національного банку України приймаються на основі та на виконання Конституції України та (або) законів, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України, мають на території України вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, передбачені пунктами 6-13 цієї частини, і є обов'язковими до виконання на території України;

6) накази міністерств приймаються на основі та на виконання Конституції України та (або) законів, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України, указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, мають на території України вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, передбачені пунктами 8-13 цієї частини, і є обов'язковими до виконання на території України;

7) нормативно-правові акти інших державних органів приймаються на основі та на виконання Конституції України та (або) законів, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України, указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, мають на території України вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, передбачені пунктами 8-13 цієї частини, і є обов'язковими до виконання на території України;

...

Міжнародні зобов'язання України у сфері закупівель визначені у статі 6 Закону.

Так, частиною 1 статі 6 Закону передбачено: **якщо міжнародним договором України, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України, передбачено інший порядок закупівлі, ніж визначений цим Законом, застосовуються положення міжнародного договору України**, з урахуванням принципів, встановлених у частині 1 статті 5 цього Закону.

При цьому частиною 2 статі 6 Закону визначено, що закупівля товарів, робіт і послуг за кошти кредитів, позик, грантів, що надані відповідно до міжнародних договорів України Міжнародним банком реконструкції та розвитку, Міжнародною фінансовою корпорацією, Багатостороннім агентством з гарантування інвестицій, Міжнародною асоціацією розвитку, Європейським банком реконструкції та розвитку, Європейським інвестиційним банком, Північним інвестиційним банком, а також іншими міжнародними валютно-кредитними організаціями, **здійснюється згідно з правилами й процедурами, встановленими цими організаціями, з урахуванням принципів, встановлених у частині 1 статті 5 цього Закону**, а в разі невстановлення таких правил і процедур — відповідно до цього Закону, а також з урахуванням встановлених законом вимог щодо ступеня локалізації виробництва.

Закупівля товарів, робіт і послуг на умовах співфінансування в рамках проєктів, що реалізуються за рахунок кредитів, позик, грантів організацій, зазначених у частині 2 цієї статті, **здійснюється згідно з правилами й процедурами, встановленими цими організаціями**, а в разі невстановлення таких правил і процедур — відповідно до цього

Закону (частина 3 статті 6).

Із зазначеного вбачається:

Якщо відповідним міжнародним договором передбачено інший порядок закупівлі, ніж визначений закупівельним законодавством, то в першу чергу застосовуються положення міжнародного договору України, з урахуванням принципів закупівель.

Закупівля товарів, робіт і послуг за кошти кредитів, позик, грантів, що надані відповідно до міжнародних договорів визначеними організаціями (в т. ч. на умовах співфінансування), здійснюється згідно з правилами й процедурами, встановленими цими організаціями, з урахуванням принципів здійснення закупівель. Якщо такі правила не встановлено, то такі закупівлі здійснюються в загальному порядку згідно з Законом з урахуванням Особливостей.

Таким чином, перед проведенням закупівлі, яка буде фінансуватись із вищезазначених джерел фінансування / співфінансування, замовнику варто уважно вивчити умови міжнародних договорів, проаналізувати правила та процедури, встановлені міжнародними організаціями (за наявності таких) та обов'язково враховувати їх під час відповідних закупівель, не забуваючи про принципи публічних закупівель.

Радимо ознайомитися з матеріалом [«Закупівлі за кошти Європейського Союзу за програмою Ukraine Facility: перелік корисних посилань»](#).

Також незабаром на порталі Радник буде оприлюднена стаття з рекомендаціями щодо закупівель з урахуванням [Угоди про фінансування програми Interreg \(Interreg VI-A\) NEXT Польща — Україна](#). Зокрема, враховуючи умови цієї угоди, замовнику слід звернути увагу на строки подачі тендерної пропозиції. Вони можуть відрізнятися від Особливостей: наприклад, по товарах не 7 днів, а 30 днів. Також доцільно звернути увагу на кваліфікаційні критерії, які є обов'язковими за міжнародною угодою.

Можете також скористатися порадами про встановлення вимог **про міжнародні зобов'язання** у статті [«Тендерна документація — 2025: з чого почати та зразок»](#).

Ще більше нюансів закупівель ви завжди знайдете в електронній книзі [«Особливості здійснення публічних закупівель на період дії воєнного стану та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування»](#):

Особливості здійснення публічних закупівель на період дії воєнного стану та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування

👁 4784 22 Грудня 2023

Один відомий письменник якийсь сказав, що перемога є там, де є рух вперед. З порталом «Радник у сфері державних закупівель» ти приречений на перемогу та невпинний закупівельний розвиток. Тим більш, що життя осіб, дотичних до сфери публічних закупівель, не стоїть на місці, і редакція portalu RADNUK.COM.UA невпинно крокує в ногу з усіма закупівельними змінами. Тож, крокуйте з нами та читайте електронну книгу «Особливості здійснення закупівель на період дії воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування».

Буква Закону

- [Нормативка щодо публічних закупівель: стаття, яку варто зберегти](#)
- [Нормативно-правова база, що зазнала змін з 19.10.2022](#)
- [Порівнюємо редакції постанови Уряду про Особливості здійснення закупівель до та після 18.10.2022](#)
- [Огляд змін, які відбулися у зв'язку з ухваленням наказу ДП «Прозорро» від 20.10.2022 № 25](#)